

Τα **Μικρο-Αποθέματα Φυτών (ΜΑΦ)** είναι μικρές περιοχές (με έκταση μικρότερη από 200 στρέμματα) που σκοπό έχουν την προστασία και τη διαχείριση του πληθυσμού ενός σπάνιου φυτού. Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος **LIFE-CRETAPLANT**, έχει εγκατασταθεί στο νομό Χανίων, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ένα **πιλοτικό δίκτυο 7 ΜΑΦ** (σε δημόσιες εκτάσεις που ανήκουν σε περιοχές του δικτύου ΦΥΣΗ 2000) για την προστασία ισάριθμων απειλούμενων φυτών. Με τον τρόπο αυτό, σε κάθε ΜΑΦ προστατεύονται και διατηρούνται πολλά ακόμη σημαντικά είδη φυτών, ζώων και οικοτόπων. Την ευθύνη της παρακολούθησης και διαχείρισης των ΜΑΦ έχει η Δασική Υπηρεσία σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και επιστημονικούς φορείς. **Στόχος είναι η διατήρηση των μικρών αυτών θησαυρών βιοποικιλότητας και η ενημέρωση-ευαισθητοποίηση του κοινού για το περιβάλλον και την Ελληνική Φύση.**

CRETAPLANT

ΜΙΚΡΟ - ΑΠΟΘΕΜΑ

Phoenix theophrasti Greuter

MEDITERRANEAN AGRONOMIC
INSTITUTE OF CHANIA

ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
NATIONAL & KARODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

Περιφέρεια Κρήτης

Γνωρίζω - Προστατεύω - Διατηρώ

Πιλοτικό Δίκτυο Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στη Δυτική Κρήτη
A Pilot Network of Plant Micro-Reserves in Western Crete

Πρόγραμμα LIFE04 NAT/GR/000104:

CRETAPLANT – Πιλοτικό Δίκτυο Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στη Δυτική Κρήτη

Έκδοση: **Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών**

(Αρχείο: CRETAPLANT, ΕΚΠΑ, Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, Διεύθυνση Δασών Χανίων)
Υπεύθυνοι έκδοσης: **Κώστας Θάνος**, Αν. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας ΕΚΠΑ - **Αποστόλης Κατσής**,
Βιολόγος M.Sc. - **Χριστίνα Φουρναράκη**, Βιολόγος M.Sc. - **Κατερίνα Κουτσοβούλου**, Βιολόγος

Εξάπλωση

Ο φοίνικας του Θεόφραστου (*Phoenix theophrasti*, οικογένεια Palmae) είναι ο μοναδικός αυτοφυής φοίνικας της Ευρώπης. Απαντά στην Κρήτη και στη ΝΔ Τουρκία (και πουθενά αλλού στον κόσμο), σε παραθαλάσσιες περιοχές (συνήθως σε αμμώδη και υγρά εδάφη).

Περιγραφή

Φυτό δίοικο (άτομα που φέρουν μόνο αρσενικά ή μόνο θηλυκά άνθη). Φτάνει σε ύψος 10 m, παράγει παραφυάδες και μπορεί να εμφανίζει περισσότερους από έναν κύριους κορμούς. Ανθίζει από τον Απρίλιο έως το Μάιο και οι σπόροι του ωριμάζουν τον Οκτώβριο.

Σπέρματα του *Phoenix theophrasti* (σε μεγέθυνση)

Κατάσταση διατήρησης

- Περιλαμβάνεται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43
- Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81
- Προστατεύεται από τη Συνθήκη της Βέρνης (1979)
- Ο οικότοπος του *Phoenix theophrasti* περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της Οδηγίας 92/43 (οικότοπος προτεραιότητας)
- Το φοινικόδασος στο Βάι (BA Κρήτη) έχει κηρυχθεί Αισθητικό Δάσος (Π.Δ. 121/73) και προστατεύεται από τη δασική νομοθεσία

Απειλές

- ▶ Τουριστική ανάπτυξη
- ▶ Απουσία αναγέννησης του πληθυσμού στην περιοχή (οι σπόροι δεν ωριμάζουν)
- ▶ Βόσκηση
- ▶ Πυρκαγιές
- ▶ Κλιματική αλλαγή

Το Μικρο-Απόθεμα του οικοτόπου *Phoenix theophrasti*

Τοποθεσία: Άσπρη Λίμνη, Χρυσοσκαλίτισσα (στο δυτικότερο άκρο της παγκόσμιας εξάπλωσης του είδους)

Έκταση: 22 στρέμματα **Υψόμετρο:** 0-10 m

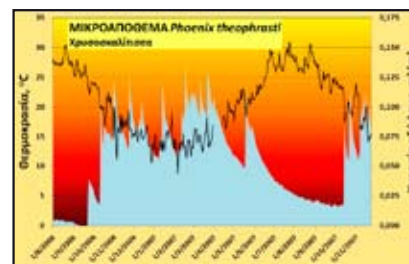
Φυσιογνωμία: Βραχώδης, ασβεστολιθική ακτή με φρυγανική και αλοφιλική βλάστηση

Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας: *Bellevalia brevipedicellata*, *Campanula saxatilis* subsp. *saxatilis*, *Alkanna sieberi*, *Viola scoriuroides*

Δράσεις διατήρησης-παρακολούθησης

- Φύλαξη
- Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων
- Καταγραφή κλιματικών παραμέτρων (μετεωρολογικός μικροσταθμός)
- Τεχνητή επικονίαση θηλυκών ατόμων για την επίτευξη γονιμοποίησης των σπόρων
- Καλλιέργεια παραφυάδων από θηλυκά άτομα του πληθυσμού σε φυτώριο και στη συνέχεια μεταφύτευση στο ΜΑΦ για την αριθμητική αύξηση και τον εμπλουτισμό του πληθυσμού με θηλυκά άτομα (που σήμερα αποτελείται από περίπου 50 φυτά)
- Αποθήκευση σπόρων από άλλους πληθυσμούς του είδους στις Τράπεζες Σπερμάτων του ΜΑΙΧ και του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Μελέτη της φύτευσης των σπερμάτων και των παραγόντων που επηρεάζουν την αναγέννηση του είδους

Παραφυάδα από θηλυκό άτομο *Phoenix theophrasti*

